

Aşura Ve Kerbela

– Murat Kahraman · 18 Temmuz 2024

AŞURA ve KERBELÂ

AŞURA GÜNÜ VE MUHARREM AYI

“Muharrem” hürmet edilen anlamındadır.

Bu ay Hz. Peygamber (s.a.s.) tarafından Allah'ın ayı diye nitelendirilmiştir (Müslim, Sıyâm, 202-203 [1163]).

Bu niteleme Muharrem ayının faziletine, ilahî feyz ve bereketinin bolluğuna işaretir.

Resûlullah (s.a.s.), bir hadisinde şöyle buyurmuştur: “Ramazan'dan sonra en faziletli oruç, Allah'ın ayı olan Muharrem'de tutulan oruçtur. Farz namazlardan sonra en faziletli namaz da gece namazıdır.” (Müslim, Sıyâm, 202-203 [1163]).

Muharrem'in onuncu günü âşûrâ günüdür. Bugün oruç tutmak da bazı âlimlere göre sünnettir (Serahsî, el-Mebsût, 3/92).

Zira Resûlullah (s.a.s.), âşûrâ gününde oruç tutmuş ve bunu Müslümanlara tavsiye etmiştir (Buhârî, Savm, 69 [2004]).

Hz. Peygamber (s.a.s.) Medine'ye gelince, Yahudilerin âşûrâ gününde oruç tuttuklarını görmüş ve “Bugün niçin oruç tutuyorsunuz?” diye sormuştu. “Bu, hayırlı bir gündür. Allah, o günde İsrâiloğulları'nı düşmanlarından kurtardı. Hz. Mûsâ o gün (şükür olarak) oruç tuttu” dediklerinde Resûlullah da (s.a.s.)

“Ben Mûsâ’ya sizden daha layığım (yakınım).” buyurup o gün oruç tuttu ve Müslümanlara da tutmalarını tavsiye etti (Buhârî, Savm, 69 [2004]; Müslim, Sıyâm, 127-128 [1130]).

Hiz. Peygamber’in (s.a.s.) bu günde oruç tutulmasını teşvik eden başka hadisleri de vardır. Bir hadiste, “Âşûrâ günü orucunun önceki yılın günahlarına keffâret olacağını zannederim.” (Müslim, Sıyâm, 196-197 [1162]) buyurmuştur.

Hiz. Peygamber’in (s.a.s.) Yahudilere muhalefet için ertesi sene âşûrâ orucunu Muharrem’in dokuzuncu günü de tutacağını söylemesi (Müslim, Sıyâm, 133-134 [1134]); bu orucun Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu veya onuncu ve on birinci günlerinde tutulmasının daha doğru olacağına işaret etmektedir (bkz. Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 1/241 [2154]).

Şu da bilinmelidir ki, Ramazan orucu farz kılınınca Hiz. Peygamber (s.a.s.), isteyenlerin âşûrâ orucu tutup isteyenlerin tutmayabileceğini belirtmiştir (Buhârî, Savm, 69 [2001]; Müslim, Sıyâm, 113-126 [1125-1129]).

AŞURE GÜNÜ MEYDANA GELDİĞİNE İNANILAN DURUMLAR

Bu durumlardan on tanesi şöyledir:

- 1- Hiz. Adem’in tövbesi aşure günü kabul edilmiştir.
- 2- Hiz. Nuh’un gemisi Cudi Dağı’nın üzerine aşure gününde oturmuştur.
- 3- Hiz. Yunus, balığın karnından aşure günü kurtulmuştur.
- 4- Hiz. Yakub’un, oğlu Hiz. Yusuf’un hasretinden dolayı kapanan gözleri aşure günü görmeye başlamıştır.
- 5- Hiz. Yusuf, kardeşlerinin atmış olduğu kuyudan aşure günü çıkarılmıştır.
- 6- Hiz. Eyyüp Peygamber, hastalığından aşure günü şifaya kavuşmuştur.
- 7- Hiz. Davut’un tövbesi aşure günü kabul edilmiştir.
- 8- Hiz. İbrahim’in oğlu Hiz. İsmail aşure günü doğmuştur.
- 9- Allah, Hiz. Musa’ya aşure gününde bir mucize ihsan etmiş; denizi yararak Firavun ile ordusunu sulara gömmüştür.
- 10- Hiz. İsa aşure günü dünyaya gelmiştir.

TARİHTE KERBELA OLAYI:

Kerbelâ Olayı veya Kerbelâ Savaşı, ya da Kerbelâ katliamı, 10 Ekim 680’de (o gün 10 Muharrem Aşure günüyümüş) bugünkü Irak sınırları içindeki Kerbelâ şehrinde, Hiz. Muhammed’in torunu Hüseyin bin Ali’ye bağlı küçük bir birlik ile Emevi halifesi Yezid’in ordusu arasında cereyan etmiştir. Hiz. Hüseyin ve kaflesindeki 72 kişi şehit edilmiştir. Rabbim rahmetiyle ve cennetiyle taltif eylesin.

İşte o günden beri Şiiiler ve Caferiler 10 Muharrem’i MATEM günü olarak yâd ederler.

Neticede, Hiz. Hüseyin bütün Müslümanlara Peygamberimizin bir emanetidir ve bu katliamı bütün Müslümanlar tel’in ederler. Peygamber torunu Hiz. Hüseyin’i ve bütün Kerbela şehitlerini bütün Müslümanlar her aşure gününde rahmetle yâd ederler, etmelidirler.

AŞURE TATLISININ ANLAMI:

Hz. Nuh'un Gemisi Ağrı Dağı'nda durduğunda, Nuh'un ailesinin özel bir yemekle kutladığı iddia edilir. Erzakları neredeyse tükenmek üzere olduğundan, geriye kalanlar (özellikle tahıllar, kuru meyveler ve benzerleri) birlikte karıştırılarak pişirilmiş, yani şimdiki aşure denen şeye benzemiş oluyor denilmektedir. Bu sebeple aşure tatlısı yapmanın dinen gerekli bir şey olduğunu söylemek de mümkün değildir. Olsa da olur, olmasa da olur. Mevcut durumun tamamen göreceli bir gelenek olduğu muhakkaktır. Tabi ki bunu bir EĞLENCE ve KUTLAMA olarak ele almak son derece yanlıştır; ancak bu tarihi olayları anmak ve rahmete vesile olmak için sebep teşkil edecekse şayet, o zaman Hz. Adem aleyhisselamdan beri aşure gününde cereyan eden hadisatı düşünmek gerekir, hepsinden ders ve ibretler almak gerekir. En sağlam delile dayalı olanı da Hz. Muhammed aleyhisselamın sahih hadislerinde ifade edilen aşure orucu ile yâd etmektir. Sadece bir tatlı çeşidi olarak "Aşure" ile anmanın veya kutlamanın kesinlikle dinî bir yanı yoktur!

Bütün Müslümanlarca da hüznün anlamına gelen (YAS DEĞİL ELBETTE AMA!) KERBALA ŞEHİTLERİNİ ANMA GÜNÜNDE abartılı AŞURE ZİYAFETİ algısının hoş bir gelenek olmadığını düşünüyorum. Zamanın sosyal medya gücünü de kullanarak renkli ve ışıltılı aşure tatlısı fotoğraflarıyla paylaşımların ve kutlamanın son derece gereksiz abartılar olduğu aşikârdır. Hele ki Caferî Müslüman kardeşlerimizin matem hassasiyetlerinin biraz daha öne çıktığı bu günlerde bütün Müslümanların daha hassas ve dikkatli olması gerekir; aşure tatlısı paylaşımıyla Kerbela şehitlerini unutturmaya çalışıyorlar algısı asla hoş ve doğru değildir.

Son zamanlarda özellikle BELEDİYELERİN ve bazı STK cemiyetlerinin aşureyi bir reklam ve siyasi varlıklarını hissettirme vesilesi olarak kullanmaları son derece gereksiz abartıların en büyük lüzumsuz göstergelerindedir! Bunlara daha etkili, kalıcı ve önemli KÜLTÜR DEĞERLERİNİ yaşatmalarının ve o alanlara emek vermelerinin daha isabetli olacağını salık vermek isterim.

Bilvesile Peygamber torunu Hz. Hüseyin efendimiz başta olmak üzere bütün Kerbelâ şehitlerini ve tarihteki bütün İslâm şehitlerini rahmetle yâd ediyorum. Saygılarımla.

Murat Kahraman Murâdî

18.07.2024/İst.